

קבץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקוון העכרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמוצאים

בענין סגלת ומעלת

שבת-נחמו

אשר נשמעו מפי קדשו של כבוד קדשת
מרן מוהרא"ש שליט"א

ידבר נפלאות מענין שבת נחמו, והשיכות של הנחמה אל שבת דיקא שאז היא התגלות הדעת, ויגלה
שלעשר הנחמה זוכים על ידי צעקה להשם ותברך להוליד המוחין מתעלומתם ואחר כך כבר אפשר
להתפלל בנעימות שקמה בכחינת שמון בחשאי. וידבר מסוד התפלה בשדה שלומדים מנצחק אבינו
ויקשר ענינו לשבת נחמו, וידבר מענין ואתחנן להתפלל תמיד להשם ותברך אפלו בעת קטנות המוחין.

נצא לאור ערב שבת קדש פרשת ואתחנן-נחמו, תשע"ג
על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי ברסלב
עיר הקדש ירושלים תובב"א

מעלת ומגלת שבת-נחמו

ידבר נפלאות מענין שבת נחמו, והשיבות של הנחמה אל שבת דיקא שאז היא התגלות הדעת, ויגלה שלעקר הנחמה זוכים על ידי צעקה להשם ותפוך להוליד המוחין מתעלומתם ואחר כך כבר אפשר להתפלל בנעימות שקמה בבחינת שמן פחשאי. וידבר מסוד התפלה בפשה שלומדים מיצחק אבינו ויקשר ענינו לשבת נחמו, וידבר מענין ואתחנן להתפלל תמיד להשם ותפוך אפלו בעת קטנות המוחין.

פעם בעת קדושה רבא בשבת נחמו, דבר מוהרא"ש נ"י שיחה נפלאה, מן הסוד של שבת נחמו, ולמה הנחמה לאחר תשעה באב תלויה בשבת קדש דיקא, וכמו שנקראת "שבת נחמו", כי שבת היא התגלות הדעת, וכמו שכתוב (שמות ל"א) את שבתתי תשמרו וגו' "לדעת" כי אני ה' מקדשכם, ועקר הנחמה של כל הצרות היא הדעת (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כא), וכשיש לאדם דעת, ויודע שהכל מתקדוש ברוד הוא, הוא מתנחם מפל צרותיו, ואצלו נחשב כאלו

נבנה בית המקדש בימיו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לז ע"א), כל מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו, ולכן מיד אחר תשעה באב, בא שבת נחמו, לנחם אותנו על ידי הדעת, המאיר ביותר בשבת קדש, כי עקר הנחמה על ידי הדעת.

רק השאלה היא איך מגיעים אל דעת זאת? וזה מגלה רבנו ז"ל בתורה הנ"ל, על ידי הרבה צעקה ותפלה אל השם יתברך, כי מתחילה בשמוחין הם עדין בעבור ובהעלם, צריכים לצעק הרבה אל השם יתברך, כדי להוליד המוחין, וכמו צעקת היולדת לפני הלידה, אבל אחר כך, כאשר כבר זוכים להוליד את המוחין, אז זוכים למוחין פנימיים, ואז יכולים להתפלל בהשקט ובקול דממה דקה, כי זוכים להתגלות המוחין והדעת, ואמרת מציאיתו יתברך עומדת תמיד לפני עיניו, וכבר אינו צריך להתפלל בקול רם, כי כל דבור ודבור קשור בפנימיותו אליו יתברך, וזהו עקר התגלות הדעת.

ורבנו ז"ל אומר שם, שזהו כפל לשון הנביא (ישעיה מ, א): נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם, שהנחמה הבאה על ידי הדעת, תלויה בשני מיני עבודות, "יאמר" הוא אמירה בחשאי, כמו ששופכים שמן,

שלא שומעים מִמֶּנּוּ שום קול, וְ"אַלְקִיכֶם" הוא שם אֱלֹהֵי־ם, המורה על מדת הדין והצמצום, שהוא עֵינֵן וַיֵּן לְאַרְמָא קָלָא, להרים הקול ולהמתיק הדין, כי בְּשִׁשׁוּפְכִים וַיֵּן שומעים מִמֶּנּוּ קול, וְלִכְּן כשמוחין עֵדוֹן בְּעֵבוֹר, צְרִיכִים לְצַעֵק תְּרַבְּהָ, בְּדִי לְהוֹלִיד הַמוֹחִין וְלְהַמְתִּיק הַדִּין, וְאַחַר כֵּן זֹכִים לְהַשְׁגֵּת שְׂמֹן בְּחֵשָׁא, שְׂמֹנֵי־שָׁבִים הַמוֹחִין, וְאִין צְרִיכִים כְּבָר לְצַעֵק, רק כֵּן דְּבוֹר דְּבוֹק כֵּלֹּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִפְלוּ בְּחֵשָׁא.

וְאָמַר מוֹהְרָא"ש ג"י, שְׁעַל כֵּן שִׁבַּח רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד אֶת הַתְּפִלָּה בְּשִׁדְּהָ (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן יא), כִּי שָׁם יְכוּלִים לְקַיֵּם עֲצַה זֹאת בְּקִלוּת, וּכְאֲשֶׁר מְרַגֵּישׁ שְׁחֵמֹחִין שְׁלוֹ עֵדוֹן בְּצִמְצוּם וּבְקִטְנוּת, יְכוּל לְצַעֵק שָׁם אֶל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּרָאוּי, וְאֶת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּשִׁדְּהָ לְוֹמְדִים מִיְצָחַק אֲבִינוּ, וּכְמוֹ שִׁפְתוֹב (בראשית כד): "וַיֵּצֵא יְצָחָק לְשׁוּחַ בְּשִׁדְּהָ לְפָנֹת עֶרֶב", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ברכות כו ע"ב): "אִין שִׁיחָה אֵלָא תְּפִלָּה".

וְעַל כֵּן סוּד הַתְּפִלָּה מְרַמֵּז בְּתַבּוֹת "נְחֵמוּ נְחֵמוּ" כִּי שְׁתֵּי תַבּוֹת אֵלוּ בְּגִמְטְרִיא יְצָחָק, וְהֵן נְחֻלְקוֹת לְשְׁתֵּי תַבּוֹת, לְרַמּוֹ שְׁחֵמֹחִין יְכוּלָה לְהִיוֹת בְּאֶחָד מִשְׁנֵי אֲפָנִים אֵלוּ, הֵן בְּצַעֲקָה, וְהֵן בְּחֵשָׁא, וְהֵרַמּוּ הוּא בְּתַפִּלַּת יְצָחַק אֲבִינוּ, שֶׁהִיא תְּפִלַּת הַמְּנַחֵה דִּיקָא, כִּי אִין צְרִיכִים

להתגבר ביותר לקום ולהתפלל, כי זמנה באמצע היום, כשאדם נמצא בתוך תקופה טרדונית, ואז צריך להיות גבור חיל, לנתק עצמו מכל עסקיו, וללכת להתפלל, וכמו שהזכירו חכמינו הקדושים (ברכות ו' ע"ב) לעולם יהיה אדם נזהר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, אבל דיקא הזכות של תפילת מנחה, שהיא תפילת יצחק אבינו, עומדת לנשמות ישראל לדורות עולם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת פט ע"ב), שדיקא יצחק אבינו, יפטר את נשמות ישראל מן הדין לעתיד לבוא, ויאמר להקדוש ברוך הוא "פלגא עלי ופלגא עלך", חצי מחשבון העוונות של ישראל אני לוקח עלי, וחצי תקבל עליך כביכול, כי בזכות זאת שנשמות ישראל מתגברים גם באמצע תקופה טרדונית, להתפלל להקדוש ברוך הוא, יש בזה די והותר לפטר אותם מן הדין.

ולכן נחמו נחמו, ששניהם ביחד בגימטריא יצחק, נחלקים לשתי תבות שוות, רמז, על ענין פלגא עלי ופלגא עלך, כי בזכות תפלות שמתגברים להתפלל בתקופה הטרדונית וקטנות המוחין, על ידן תהיה הנגאלה.

ואמר מוהרא"ש ז"ל, שעל בן בשבת נחמו תמיד קוראין פרשת

וְאֶתְחַנֵּן, כִּי וְאֶתְחַנֵּן הוּא לְשׁוֹן תְּפִלָּה, וְעַל יְדֵי עֵקֶר הַנְּחֻמָּה, וְרַבְּנֵי
 ז"ל אָמְרָה (לְקוּמֵי מוֹתֵרִין חֵלֶק א' סִימֵן צט), עַל תְּפִסּוּק (דְּבָרִים ג', כג): וְאֶתְחַנֵּן
 אֵל ה', שְׁצָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בֵּין בְּדַבְּקוֹת וּבֵין
 שְׁלֵא בְּדַבְּקוֹת, כִּי כְּשֵׁיבֹא לְדַבְּקוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזִי יַעֲלוּ לְמַפְרָע
 כָּל תְּפִלוֹת שֶׁהִתְפַּלֵּל שְׁלֵא בְּדַבְּקוֹת, וְזֶהוּ כָּפֵל הַלְשׁוֹן שֶׁל "נְחֻמוֹ
 נְחֻמוֹ", שְׁמֻרְמוֹ עַל נְחֻמָּה כְּפִילָה, הֵינּוּ עַל יְדֵי תְּפִלָּה בְּצַעֲקָה וְתְּפִלָּה
 בְּחֻשָּׁאֵי, כִּי הִתְפַּלֵּה בְּצַעֲקָה נַעֲשִׂית כְּשֶׁעֲדוּן לֹא הִגִּיעַ לְדַבְּקוֹת,
 וְצָרִיךְ לְצַעֵק הַרְבֵּה אֵל ה' כְּדֵי לְהוֹלִיד אֶת הַמוֹחִין, אֲבָל אַחֵר כָּד
 כְּשֶׁמִּגִּיעִים אֵל הָאֵרֶת הַמוֹחִין, שֶׁהִיא תְּפִלָּה בְּדַבְּקוֹת, אֲזִי מַעֲלוּן
 לְמַפְרָע כָּל הִתְפַּלוֹת אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, נִמְצָא שֶׁהִיא נְחֻמָּה בְּכַפְלִים,
 כִּי עֲכָשׁוּ מִתְנַחֵם עַל כָּל הִתְפַּלוֹת שֶׁצַּעֵק אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי דִּיקָא
 עַל יָדָם הִגִּיעַ אֵל הַדַּבְּקוֹת הָאֲמִתִּית יִתְבָּרַךְ, וְעֲכָשׁוּ תְּפִלָּה עוֹלָה
 לְהִיּוֹת כְּתֵר לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְכִמוֹ שֶׁהוּא בְּתְּפִלָּה, כֵּן הוּא בְּתוֹרָה, שְׁצָרִיכִים לְלַמֵּד הֵן בְּדַבְּקוֹת
 וְהֵן שְׁלֵא בְּדַבְּקוֹת, הֵן אִם מִכֵּין מַה שְׁלוֹמֵד, וְהֵן אִם אֵינוּ מִכֵּין, כִּי
 הַרְגִּיל הַלְמוּד הוּא עוֹלָה לְמַעְלָה עַל קוּיִם כָּל הַמְצוּוֹת (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת
 לְמוֹד סִימֵן לג), וְכְּשֶׁאֲדָם מְרַגֵּיל עֲצֻמוֹ לְלַמֵּד אֲפִלוּ שְׁלֵא בְּדַבְּקוֹת, וּבְלֹא
 תְּכֻנָּה גְּמוּרָה, לְבִסּוּף יְבוֹא לְיַדֵּי לְמוֹד בְּדַבְּקוֹת וּבְתֻכְנָה, וְאִזּוּ לְמַפְרָע

יעלה כל התורה לפני כפא כבודו יתברך, אפלו מה שלמד שלא בדבקות, ולכן בפרשת "ואתחנן" שהוא "שבת נחמו" קורין עשרת הדברות, שהיא קבלת התורה של הלוחות שניות, כי אף על פי שנשברו הלוחות ראשונות, והיו בגדר למוד שלא בדבקות, אבל אחר כך בקבלת הלוחות שניות, נתקן הכל, ולכן גם שכרי לוחות ראשונות מנחים בארון (בבא בתרא יד ע"ב), ללמוד בשאדם מחזק עצמו לעסק בתורה ובתפלה אפלו שלא בדבקות, לבסוף יתקן הכל, וזהו עקר הנחמה, וכן יהיה לעתיד לבא, במהרה בימינו, פשיבוא משיח, שלמפרע יתקן הכל, ותעלינה כל התפלות והתורות שהתפללנו ושלמדנו בכל הדורות שלא בדבקות, ומכלם יהיה פתח עליון להבוא יתברך שמו, ותהיה הנחמה בכפלים.

וקשה לתאר עצם הנעימות שהרגישו אנשי שלומנו בשמעים שיחה זאת מפני מזהרא"ש נ"י, כי כמעט התבטלה אצלם הבחירה, ואשרי הזוכה להכנים דבורי הצדיקים בתוכו בתמימות ובפשימות גמורה, ולהתפלל וללמוד הרבה בכל עת, ואז תהיה לו נחמה אמיתית בכפלים, אשרי לו.

